

Ministerstwo
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Akceptuję
MINISTER
Elżbieta Rafalska
Elżbieta Rafalska
Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Elżbieta Rafalska

II EDYCJA
PROGRAMU
ASYSTENT RODZINY
NA ROK 2016

Departament Polityki Rodzinnej

Podstawa prawna

Podstawą prawną „II Edycji Programu asystent rodziny na rok 2016”, zwanego dalej „Programem”, jest art. 247 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 575)

Założenia programu

Mając na względzie ogromną rolę jaką pełnią asystenci rodziny w systemie wspierania rodziny przeżywającej kryzys opiekuńczo - wychowawczy i zagrożonej umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej, na skutek licznych informacji przekazanych przez Wojewodów, a dotyczących niezłożenia przez gminy zapotrzebowań na asystenta rodziny w terminie lub niespełnienia wymagań formalnych, Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej podjął decyzję o ogłoszeniu kolejnej edycji Programu.

Założeniem Programu jest stymulowanie podejmowania przez samorządy terytorialne odpowiednich szczebla gminnego działań, które będą służyły wspieraniu rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze, w celu zatrzymania w rodzinie dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej lub jak najszybszy powrót do rodziny dzieci umieszczonych wcześniej w pieczy zastępczej, poprzez rozwój sieci asystentów rodziny, zatrudnianych w gminach.

Formy realizacji Programu

Program jest realizowany poprzez dofinansowanie wynagrodzenia asystenta rodziny.

Warunki dofinansowania w ramach Programu

1. Dofinansowaniu w ramach Programu mogą podlegać koszty wynagrodzenia asystentów rodziny (dotyczy to utworzonego stanowiska

pracy, nie konkretnej osoby) do kwoty maksymalnie wynoszącej 2500 zł miesięcznie dla asystenta rodziny.

2. W ramach II edycji będą zebrane zapotrzebowania w ramach dwóch list:
  - pierwszej - na której znajdą się jednostki samorządu terytorialnego, które nie otrzymały dotacji w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2016” ogłoszonego w dniu 17 marca br., tj. nie złożyły zapotrzebowania na asystenta rodziny w terminie lub nie spełniły wymagań formalnych,
  - drugiej - na której znajdą się jednostki samorządu terytorialnego, które zgłoszą potrzebę zatrudnienia dodatkowego asystenta rodziny innego, aniżeli tych na których przyjęto dotację.
3. Nie można uzyskać dofinansowania na asystenta rodziny, na którego podmiot przyjął dotację we wcześniejszym Programie.
4. W sytuacji złożenia przez jednostki samorządu terytorialnego zapotrzebowania na środki w kwocie przekraczającej kwotę zaplanowaną na Program, przy ustalaniu ostatecznych kwot dotacji dla beneficjentów Programu będzie brane pod uwagę następujące kryterium:
  - w pierwszej kolejności przyznawane będą dotacje dla podmiotów z pierwszej listy podmiotów, tj. tych które nie otrzymały dotacji w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2016”, tzn. nie złożyły zapotrzebowania na asystenta rodziny w terminie lub nie spełniły wymagań formalnych,
  - w następnej kolejności dotacje będą przydzielane jednostkom samorządu terytorialnego, które zgłoszą potrzebę zatrudnienia dodatkowego asystenta rodziny innego, aniżeli tych na których przyjęto dotację w ramach wcześniejszego .
  - przy określaniu wysokości dotacji będzie brany pod uwagę wskaźnik G (wskaźnik dochodów podatkowych gmin na 2016 r.)

5. W ramach Programu kwalifikowane będą koszty poniesione w 2016 r. (możliwa jest refundacja kosztów poniesionych od stycznia 2016 r.).
6. W roku 2017 preferencyjnie będą traktowane jednostki samorządu terytorialnego, które w roku 2016 zatrudnią w ramach przedkładanego zapotrzebowania - na podstawie Kodeksu pracy - asystenta rodziny na poziomie – 75 % w relacji do zatrudniania asystentów rodziny na umowę zlecenie.
7. Złożenie zapotrzebowania na dofinansowanie w ramach Programu nie jest równoznaczne z zapewnieniem przyznania dotacji lub z przyznaniem dotacji w zapotrzebowanej wysokości.

Zakładane efekty

W 2016 r. zakłada się, że nastąpi:

- zintensyfikowanie działań wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, efektem czego będzie zmniejszanie liczby dzieci umieszczanych poza rodziną naturalną, a w przypadku dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej - jak najszybszy ich powrót do rodziny biologicznej,
- wzmocnienie stabilności zatrudnienia asystentów rodziny (wzrost zatrudnienia w oparciu o umowę o pracę) poprzez zaproponowanie preferencji w roku 2017.

Finansowanie Programu

Źródłem finansowania Programu są środki ujęte w ustawie budżetowej na 2016 r. w rezerwie celowej poz. 53 - *Środki na finansowanie lub dofinansowanie zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (w tym na prowadzenie ośrodków adopcyjnych oraz finansowanie pobytu dzieci cudzoziemców w pieczy zastępczej).*

Na program przeznaczona jest kwota do 1,5 mln zł.

Dysponentem środków budżetowych na Program są Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Minister Finansów, a po dokonaniu podziału na poszczególne województwa dysponentami będą wojewodowie, którzy prześlą dotacje gminom, na podstawie umów w sprawie dofinansowania zadań własnych gminy.

Adresaci Programu

Program jest adresowany do jednostek samorządu terytorialnego szczebla gminnego, których obowiązkiem jest realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W ramach Programu możliwa jest realizacja zadań również przez organizacje pozarządowe na podstawie zlecenia zadania przez jednostki samorządu terytorialnego w oparciu o art. 190 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Realizatorzy Programu oraz ich zadania

Realizacja zadań Programu będzie prowadzona na trzech szczeblach:

I. Szczebel centralny – Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (Departament Polityki Rodzinnej):

1. Przygotowanie Programu.
2. Dokonanie podziału zaplanowanej kwoty dotacji dla gmin, z uwzględnieniem wskazanego kryterium i przekazanego przez wojewodów zapotrzebowania.
3. Wniosek o rozdysponowanie środków do budżetów wojewodów odpowiednio do ostatecznego wyboru ofert.
4. Przygotowanie wzoru sprawozdania dla wojewodów z realizacji Programu.
5. Analiza sprawozdań wojewódzkich z realizacji Programu.

6. Sporządzenie sprawozdania zbiorczego z realizacji Programu.
7. Ocena realizacji zadań finansowanych z Programu na podstawie sprawozdań przesyłanych przez wojewodów.

II. Szczebel wojewódzki – urzędy wojewódzkie:

1. Zebranie zapotrzebowania na środki od gmin na priorytety wskazane w Programie.
2. Udzielanie informacji o zasadach Programu, a także ich interpretacja.
3. Przekazanie do MRPiPS list zbiorczych jednostek samorządu terytorialnego, które zgłosiły zapotrzebowanie na dofinansowanie.
4. Przygotowanie dokumentacji dla jednostek, w tym: wzoru umowy i wzoru sprawozdania.
5. Podpisywanie umów z jednostkami, których zapotrzebowania zostały zakwalifikowane do otrzymania dotacji.
6. Wystąpienie wraz z MRPiPS do Ministerstwa Finansów o środki budżetowe zgodnie z ostatecznym wyborem ofert.
7. Przekazanie środków jednostkom samorządu terytorialnego.
8. Analiza przekazanych przez jednostki samorządu terytorialnego sprawozdań z realizacji Programu.
9. Rozliczenie dotacji.
10. Przekazanie do MRPiPS wojewódzkiego sprawozdania z realizacji Programu.
11. Kontrola realizacji Programu.

III. Szczebel lokalny – gminy:

1. Złożenie zapotrzebowania do wojewodów.
2. Realizacja zadań zgodnie z podpisanymi umowami.
3. Rozliczenie dotacji.
4. Przekazanie do wojewody sprawozdania z realizacji zadania dotowanego z Programu.

Warunki i zasady realizacji Programu

Przyznawanie dotacji odbywać się będzie w trybie zbierania zapotrzebowania od jednostek samorządu terytorialnego na określone w Programie formy realizacji.

Nadzór nad realizacją Programu

1. Po zakończeniu realizacji zadania finansowanego z Programu, gmina przekazuje wojewodzie sprawozdanie z jego realizacji.
2. W trakcie realizacji zadania finansowanego z Programu oraz po jego zakończeniu, wojewoda udzielający dotacji może przeprowadzić kontrolę realizacji zadania, zgodnie z zasadami obowiązującymi przy wydatkowaniu środków budżetowych.
3. Minister właściwy ds. rodziny, po zakończeniu realizacji Programu, będzie oceniał wykonanie zadania przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie sprawozdań przesłanych przez wojewodów.